



## СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр  
Спеціальність 035.043 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська)»  
Освітня програма «Англійська мова та друга іноземна»  
Рік навчання 2, семестр 3  
Форма навчання денна  
Кількість кредитів ЄКТС 4  
Мова викладання українська

Лектор навчальної  
дисципліни  
Контактна інформація  
лектора (e-mail)  
URL ЕНК на навчальному  
порталі НУБіП України

Теслюк Валентина Михайлівна  
val8887779@gmail.com  
<https://elearn.nubip.edu.ua/user/profile.php?id=609>

### ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Під час вивчення дисципліни «Психологія» студенти пізнають факти, закономірності, особливості психіки та її явищ, методи їх дослідження. Дисципліна забезпечує розуміння сутності основних категорій психології; надання інформації, важливої для вирішення практичних проблем, про фізіологічні основи психічних явищ, особливості психічних процесів та специфіку їх розвитку, особливості психічних властивостей особистості та специфіку розвитку, особливості психічних станів людини та умови їх розвитку, структуру особистості та основні чинники її формування; розвиток навичок аналізу психічних явищ, добору та застосування методів розвитку психічних процесів; розвиток умінь добирати методи для вивчення психічних процесів, властивостей, станів, застосовувати їх у своїй професійній діяльності, аналізувати їх результати та робити висновки; формування професійного психологічного мислення (уміння розрізняти особливості психічних явищ, визначати причинно-наслідкові зв'язки у поведінці людей).

#### Компетентності ОП:

**інтегральна компетентність (ІК):** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**загальні компетентності (ЗК):** здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1).

**Програмні результати навчання навчальної дисципліни:** здатність застосовувати базові принципи становлення і розвитку психології, особливості її використання на практиці, вміння послуговуватися у власній практиці ключовими знаннями в сфері психології (ПР1).

### СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні/	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
------	----------------------------------	------------------------	----------	------------

	самостійна робота)			
<b>1 семестр</b>				
<b>Модуль 1. Психологія як наука</b>				
<b>Тема 1.</b> Психологія як наука та етапи її становлення	2/4/9	Знання кола явищ, що вивчаються психологією, етапів її становлення. Розвиток уміння аналізувати психічні явища; психічні процеси; психічні стани. Розуміти основні характеристики психічних станів; психічних властивостей.	1. Здійснити аналіз предмету, об'єкту психології. 2. Здійснити аналіз класифікацій психічних явищ. 3. Розглянути основні характеристики психічних станів. 4. Характеристика основних психічних властивостей.	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.
<b>Тема 2.</b> Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології.	2/4/9	Знання: основних властивостей психіки та рівнів її розвитку; основних принципів та методів психології. Розвиток уміння аналізувати базові категорії психології. Розуміння несвідомих явищ психіки. Уміння добирати методи дослідження несвідомого.	1. Здійснити аналіз визначень «психіка», «свідомість», «механізми психіки», «діяльність». 2. Охарактеризувати основні функції психіки; основні принципи психології. 3. Здійснити аналіз основних методів психології. 4. Узагальнити основні проблеми походження психіки людини. 5. З'ясувати та обґрунтувати зв'язок понять «самосвідомість» та «я-концепція». 6. Огляд методів дослідження діяльності людини. 7. Розробити презентацію на тему «Переваги та недоліки методу...»	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.

			(метод за вибором студента).	
<b>Модуль 2. Психічні процеси та стани.</b>				
<b>Тема 1.</b> Відчуття і сприймання.	2/2/9	Знання: визначення поняття відчуття, сприймання; види відчуттів; основні властивості і характеристики відчуттів; властивості сприймання; Уміння добирати й застосовувати методи дослідження відчуттів і сприймань. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження відчуттів і сприймань.	1. Пояснити фізіологічні механізми відчуття. 2. Здійснити аналіз класифікацій відчуттів. 3. Охарактеризувати основні властивості сприймання. 4. Підібрати методик дослідження відчуттів і сприймань	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.
<b>Тема 2.</b> Пам'ять. Мислення та інтелект.	2/4/9	Знання: визначення пам'яті; основних механізмів пам'яті: запам'ятовування, збереження, впізнання і відтворення; фізіологічних основ пам'яті; основних видів пам'яті; сутності мислення та його	1. Охарактеризувати основні процеси і механізми пам'яті. 2. Охарактеризувати мнемічні прийоми. 3. Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем мислення та інтелекту.	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.

		основних операцій, фізіологічного підґрунтя, видів і форм мислення. Розуміння особливостей розвитку мислення та інтелекту. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку мислення й інтелекту.	4.Методики дослідження пам'яті, мислення та інтелекту. 5.Психологічні прийоми розвитку пам'яті та мисленнєвих операцій.	
<b>Тема 3. Увага. Мовлення</b>	2/4/9	Знання: сутності та властивостей уваги, її фізіологічного підґрунтя, видів і форм; сутності та видів мовлення, його фізіологічного підґрунтя, основних функцій. Розуміння особливостей розвитку уваги мовлення. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку уваги, мовлення. Уміння управляти увагою.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем уваги та мовлення. Методики дослідження уваги, мовлення. Психологічні прийоми розвитку уваги, мовлення.	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.
<b>Тема 4. Уява. Емоції та почуття. Воля.</b>	2/4/9	Знання: визначення уяви її ролі у психічній діяльності; механізми процесу уяви; види уяви; прийоми створення уявних образів. Видів емоцій та їх загальна характеристика; класифікація емоцій; визначення почуття, як вищої форми емоційного переживання; класифікація почуттів.	1.Дати характеристику основних видів мислення. 2. Пояснити взаємозв'язок мислення і мови. 3.Дати характеристику уяви та визначити її роль у психічній діяльності людини. 4. Пояснити фізіологічні основи уяви.	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.

		Уміння добирати й застосовувати методи дослідження уяви, волі, емоцій та почуттів.	5. Проаналізувати класифікації уяви. 6. Співвіднести поняття «емоції» і «почуття». 7. Охарактеризувати основні види емоцій. 8. Підібрати методики дослідження мислення, інтелекту, уяви.	
<b>Модуль 3. Особистість та її індивідуально-психологічні особливості</b>				
<b>Тема 1.</b> Особистість, мотиваційна сфера особистості	2/4/10	Знання сутності та психологічної структури особистості. Розуміння особливостей розвитку і формування особистості. Уміння оперувати поняттями: «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності», «спрямованість особистості». Уміння добирати й застосовувати методи дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості, а також методи розвитку необхідних особистісних якостей.	1. Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем особистості та її мотиваційної сфери. 2. Методики дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості. 3. Психотренінгові методики розвитку певної якості особистості (на власний вибір).	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та проведення діагностичних методик.
<b>Тема 2.</b> Здібності, темперамент, характер	1/4/11	Знання сутності та видів здібностей, рівнів їх розвитку, темпераменту, характеру. Розуміння: особливостей та чинників розвитку здібностей; впливу	1. Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем здібностей, темпераменту, характеру.	1-3 бали – усна доповідь. 1-6 бали – доповідь з презентацією. 1-5 бали – підбір та

		темпераменту на особистість та її діяльність; особливостей акцентуацій характеру та особливостей його формування. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку здібностей людини, рис характеру, властивостей темпераменту.	2. Методики дослідження здібностей. 3. Методики дослідження властивостей темпераменту, характеру. 4. Психологічні прийоми розвитку комунікативних здібностей, виховання бажаних рис характеру дитини. 5. Аналіз проблеми індивідуального підходу до учнів різних типів темпераменту.	проведення діагностичних методик.
<b>Всього за 1 семестр</b>				<b>70</b>
<b>Екзамен</b>				<b>30</b>
<b>Всього за курс</b>				<b>100</b>

### ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<b><i>Політика щодо дедлайнів та перекладання:</i></b>	<p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації.</p> <p>Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене за умови погодження з деканатом.</p> <p>Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів.</p>
<b><i>Політика щодо академічної доброчесності:</i></b>	<p>Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<a href="https://nubip.edu.ua/node/12654">https://nubip.edu.ua/node/12654</a>).</p> <p>Ви повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.</p>
<b><i>Політика щодо відвідування:</i></b>	<p>Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформулювати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.</p> <p>За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).</p>

### ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

### РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бондарчук О. І., Туриніна О. Л. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: Логос, 2004. 140 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 288с.
3. Загальна психологія: навч. посібник / О.Скрипченко, Л.Долинська, З.Огороднійчук та інш. Київ: "А.П.Н.", 1999. 436 с.
4. Загальна психологія: підруч. для студентів вищ. навч. закладів. / С.Д.Максименко, В.О.Зайчук, В.В.Клименко, В.О.Соловієнко. За загальною редакцією акад. С.Д.Максименка. Київ: Форум, 2000. 543 с.
5. Загальна психологія: Хрестоматія: навч. посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Волинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ: Каравела, 2007. 640 с.
6. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. Київ: Вища школа, 2001. 487 с.
7. Психологія: підручник / Ю.Л.Трофімов, В.В.Рибалка, П.А.Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л.Трофімова. 3-тє вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 560 с.
8. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В. Загальна психологія: навч. посіб. Київ «Центр учбової літератури», 2012 р. 296 с.
9. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта: навч.посіб. Київ: Сфера, 1998. 342 с.
10. Алпатова О.В. Вікова психологія: конспект лекцій. Київ: НАУ, 2002. 147с.
11. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
12. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
13. Вашека Т.В. Основи психологічної практики: навч. посіб. Київ: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. 200с.
14. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. / О.В. Скрипченко, Л.В.Долинська та ін. Київ: Каравела, 2007. 400с.
15. Галян І.М. Психодіагностика: навч. посібн. Київ: Академвидав, 2011. 464 с.
16. Гічан І.С., Гічан О.І. Експериментальна психологія. Київ: НАУ, 2003. 76 с.
17. Головань С.М., Голубенко О.Л. та ін. Методологія та організація наукових досліджень: підручник / МОН МС України, Східн. нац. університет ім. Володимира Даля. Луганськ: СНУ В.Даля, 2011. 332 с.
18. Демківський А.В., Безус П.І. Основи методології наукових досліджень: навч.посіб. Київ: Акад. муніц-го управління, 2012. 276 с.
19. Заброцький М. Основи вікової психології. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 112 с.
20. Загальна психологія / За ред. С. Д. Максименка. 2-ге вид. Вінниця: Нова Книга, 2004. 360 с.
21. Загальна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Київ: Либідь, 2005. 284 с.
22. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: МОН. 2004. 216 с.
23. Коваленко А.Б., Корнєв М.Н. Соціальна психологія: підручник. Київ: Геопринт, 2006. 393с.
24. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 208 с.
25. Корольчук М.С., Осьодлю В.І. Психодіагностика: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Ельга, Ніка – Центр, 2012. 400 с.

26. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
27. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: навч. посіб. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2012. 264 с.
28. Максименко С. Д. Розвиток психіки в онтогенезі: у 2 т. Київ: Форум, 2002. Т.1. 319 с.; Т.2. 335с.
29. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2004. 701с.
30. Москаленко В.В. Соціальна психологія: підруч. для вузів. Київ: Центр учбової літератури, 2005. 624 с.
31. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 329 с.
32. М'ясоїд П. Задачі з курсу загальної психології: навч. посіб. Київ: Вища шк., 1998.184с.
33. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2005. 448с.
34. Основи психології: підручник / за ред О. В. Киричука, В. А. Роменця. Київ: Либідь, 1995. 632с.
35. Палеха Ю., Леміш Н. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2015. 336 с.
36. Палій А.А. Диференціальна психологія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 432 с.
37. Панок В.Г. Практична психологія. Теоретико-методологічні засади розвитку. Монографія. Чернівці: Технодрук, 2010. 486 с.
38. Партико Т. Б. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 168 с.
39. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 3-тє вид., випр. Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. 352 с.
40. Психологія: підручник / за ред. Ю.Л. Трофімова та ін. Київ: Либідь, 1999. 558 с.
41. Психологія внутрішнього світу / упор. Т. Гончаренко. Київ: 2003. 127 с.
42. Психологія особистості: словник-довідник / за ред. П.П.Горностая, Т.М.Титаренко. Київ: Рута, 2001. 320 с.
43. П'яницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. Київ, 2003. 116 с.
44. Соловей М.І., Спіцин Є.С., Кудіна В.В. Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень: посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Ленвіт, 2009. 192 с.
45. Степанов О.М. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2011. 416с.
46. Титаренко Т.М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. Київ, Либідь, 2003, 376 с.
47. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 3 вид., стер. Київ: Знання-Прес, 2003. 295 с.
48. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч.посіб. Київ, 2000. 256 с. URL: [http://univer.nuczu.edu.ua/tmp\\_metod/875/Maksimenko\\_S.D. - Zagal%27na\\_psihologiya.pdf](http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/875/Maksimenko_S.D. - Zagal%27na_psihologiya.pdf) (дата звернення 11.05.2024).
49. Варій М.Й. Психологія: навч.посіб. Київ: «Центр учбової літератури. 2007. URL: <https://textbooks.net.ua/content/category/41/57/47/> (дата звернення 11.05.2024).
50. Васянович Г.П. Основи психології: навч.посіб. Київ: Педагогічна думка, 2012. 114 с. [http://lib.iitta.gov.ua/9961/1/Васянович%20\(2\).pdf](http://lib.iitta.gov.ua/9961/1/Васянович%20(2).pdf) (дата звернення 11.05.2023).
51. Трофімов Ю.Л. Психологія: підручник. Київ: Либідь. 558 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/526-psiologia-trofmov-yul-.html> (дата звернення 11.05.2024).